

Antoni Jaworski

Oddział Szczeciński (1953)

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 53/3, 336-337

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Władysław Słodkowski, „Szyfrowe prace” Żeromskiego na tle epoki;

Referaty na dwudniowym kursie dla młodych polonistów województwa warszawskiego: Władysław Szyszkowski, *Analiza artystyczna utworu literackiego*; Stanisław Kajetan Papierkowski, *Metodyka nauczania gramatyki*; Stanisław Rutkowski, *Czego szkoła wymaga od polonisty*.

1958

Eugeniusz Sawrymowicz, *Słowacki mało znany*;

Zygmunt Kamiński, *Twórczość plastyczna Stanisława Wyspiańskiego*;

Lesław Eustachiewicz, *Spory o interpretację twórczości Stanisława Wyspiańskiego*;

Bronisław Wieczorkiewicz, *O języku Wiecha* (wspólnie z Towarzystwem Miłośników Języka Polskiego).

1959

Zbigniew Goliński, *Krasicki o sobie*. (Na podstawie jego korespondencji);

Wincenty Danek, *O cyklu powieści historycznych J. I. Kraszewskiego*;

Władysław Gębik, *W 100 rocznicę urodzin Michała Kajki, poety mazurskiego*;

Jerzy Pelc, *Przykłady zastosowania logiki szkolnej do analizy i interpretacji wybranych pojęć z nauki o języku i literaturze* (obecni poloniści z 15 szkół rejonu siedleckiego);

Janina Kulczycka-Saloni, *Pierwsze lata modernizmu polskiego*;

Mieczysława Romankówna, *Stosunek Prusa do powstania styczniowego w świetle jego przeżyć rodzinnych*;

Eugeniusz Sawrymowicz, *Krzemień w wizji poetyckiej Słowackiego i w rzeczywistości*.

1960

Referaty na sesji Marii Konopnickiej: Olga Scherer-Wirska (Bloomington, USA), *O technice nowelistycznej Marii Konopnickiej*; Krystyna Kulczkowska, *Maria Konopnicka jako autorka baśni i liryków dla dzieci*; Karel Krejčí (Praha), *„Pan Balcer w Brazylii” na tle rozwoju poematu realistycznego w literaturze czeskiej i polskiej*.

Referaty na sesji Jana Kasprówicza: Eugeniusz Sawrymowicz, *O „Hymnach” Kasprówicza*; Bronisław Nadolski, *O Janie Kasprówiczu jako profesorsze Uniwersytetu Lwowskiego*.

1961

Cykl odczytów dla maturzystów: Paweł Bagiński, *O Janie Kochanowskim, O Adamie Mickiewiczu*; Henryk Dubas, *O Juliuszu Słowackim, O Bolesławie Prusie*; Halina Bartnicka, *O Henryku Sienkiewiczu*; Józef Sosnowski, *O Stefanie Żeromskim*.

Czesław Zgorzelski, *Jak czytać poezję współczesną?*

Stanisław Rutkowski

ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI

(1953)

Oddział Szczeciński został powołany do życia 10 X, a zatwierdzony przez Zarząd Główny w Warszawie 15 X 1953. Inicjatorką i założycielką Oddziału była Wanda Łuczniakowa, która swym taktem i umiłowaniem pracy popularyzatorskiej potrafiła pokonywać rozliczne trudności, spiętrzające się w Szczecinie głównie z powodu braku w tym mieście wysoko kwalifikowanej kadry humanistycznej. Wanda Łuczniakowa pełniła funkcję przewodniczącej Oddziału do 23 III 1960, czyli do chwili opuszczenia na stałe Szczecina.

Od początku istnienia Oddziału do 31 XII 1961 odbyły się 33 prelekcje. Największą frekwencją cieszyły się odczyty: Czesława Zgorzelskiego *O romantyzmie*

w Polsce, Eugeniusza Sawrymowicza *Słowacki mało znany* i *Realizm w literaturze*, Ryszarda Matuszewskiego i Henryka Berezy. Frekwencja wahała się w granicach 3—300 osób.

W ostatnim roku, gdy zabrakło inicjatywy i poświęcenia Wandy Łucznikowej, praca w Oddziale wyraźnie osłabła. Zarząd Oddziału postanowił zaprosić do współpracy Szczeciński Oddział Związku Literatów Polskich, co niewątpliwie przyczyni się do pewnego ożywienia pracy Oddziału.

Obecny skład Zarządu: E. Kuźma (przewodniczący), H. Michałowska (zastępca przewodniczącego), A. Jaworski (sekretarz), E. Walichiewicz (skarbnik).

Antoni Jaworski

ODDZIAŁ OPOLSKI

(1955)

Historię powstania i działalności Oddziału Opolskiego z siedzibą w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu odtwarzam z przechowanych skrupulatnie grubych teczek akt Towarzystwa — korespondencji Zarządu Głównego z Oddziałem, protokołów z posiedzeń Zarządu i zebrań naukowych, afiszy, rocznych sprawozdań, wreszcie — wspomnień założycielki Oddziału, mgr Klary Dąbrowskiej, i pierwszego przewodniczącego, mgra Stanisława Dąbrowskiego.

Pierwszym śladem jest list mgr K. Dąbrowskiej do Zarządu Głównego z pytaniem o warunki i okoliczności zorganizowania Oddziału w Opolu i odpowiedź z 8 II 1955. Jak wynika z dalszej korespondencji, zgłoszenia-deklaracje złożyło 30 osób, wobec czego pismem Zarządu Głównego z 14 IV 1955, podpisanym przez prezesa, prof. J. Krzyżanowskiego, i sekretarza, mgra E. Jankowskiego, powołany został do życia Oddział Opolski Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza.

Pierwsze organizacyjne i naukowe zebranie członków, a po nim zebranie Zarządu, odbyło się 13 V 1955. Odczyt pt. *Dorobek nauki marksistowskiej dotyczący twórczości A. Mickiewicza* wygłosił Eugeniusz Sawrymowicz. Zarząd Oddziału ukonstytuował się w składzie: mgr S. Dąbrowski (przewodniczący), mgr S. Iwaskiewicz (zastępca przewodniczącego), mgr L. Banaszekiewicz (sekretarz), mgr I. Lewańska (skarbnik), mgr D. Gawlik (członek Zarządu); Komisja Rewizyjna: M. Gotmanowa i J. Bar.

Zachowała się lista obejmująca nazwiska 47 osób obecnych na pierwszym zebraniu, która w kronikarzu niniejszej historii budzi wspomnienia czasów studiów, wspomnienia sylwetek kolegów, dziś już doświadczonych nauczycieli, częściowo rozproszonych po kraju, częściowo pracujących na stanowiskach asystentów w rodzimej uczelni, profesorów nadal udzielających się studentom i Towarzystwu.

Okres niecałego roku 1955 (tj. 13 V — 31 XII) był czasem aktywnej działalności Oddziału: 5 zebrań naukowych zamkniętych i 1 otwarte, z odczytami Eugeniusza Sawrymowicza, Janiny Kulczyckiej-Saloni, Jana Nowakowskiego, Stefana Świerzewskiego, Bogdana Zakrzewskiego i Kazimierza Wyki. Na odczycie prof. Wyki w Młodzieżowym Domu Kultury było obecnych 350 osób.

W pierwszym roku działalności członkowie prenumerowali 4 egzemplarze „Pamiętnika Literackiego”. Zarząd dysponował już własną pieczęcią. Niełatwa była praca sekretarza, który oprócz innych przygotowań organizacyjnych musiał ręcznie wypisywać plakaty zawiadamiające o zebraniach, a wywieszane w WSP, Domu Studenta, szkołach i na mieście.